

Dragi bralec,

EPOMM je bil partner v projektu Push&Pull in je konec januarja sodeloval na zaključnem projektnem sestanku v Gentu. Projekt je navdihujč in je prinesel širok nabor rezultatov. Ti so zanimivi za vse vrste mest – velika ali majhna, napredna ali ne – ki jih zanima izboljšanje upravljanja parkiranja, finančna plat in uvedba oziroma izboljšanje trajnostne mobilnosti v mestih. Te elektronske novice so lahko izhodišče za izboljšanje ali sploh uvedbo vaše parkirne politike! Predstavljamo vam pomembne dosežke, ponujamo enostaven dostop do uporabnih virov in upamo, da vas navdihнемo!

V zadnjem poglavju smo zapisali tudi nekaj informacij o prihajajočih konferencah – našem že 21. ECOMM-u, o 4. Evropski konferenci o Celostnih prometnih strategijah in 4. Evropski konferenci o tovornem kolesarjenju.

Zelena luč za celovito upravljanje parkiranja

Preurejeno parkirno mesto, Örebro, Švedska.

Celovito upravljanje parkiranja se je izkazalo za enega pomembnejših ukrepov izboljšanja stanja v sodobnih mestih: sprosti javni prostor, podpira lokalno gospodarstvo, zmanjšuje iskanje parkirnega mesta, zmanjšuje uporabo avtomobila ob hkratnem povečevanju uporabe trajnostnih potovalnih načinov, izboljšuje dostopnost za dostavo in tovorni promet, ustvarja dohodke, povečuje (prometno) varnost, podpira načrtovanje mest in lahko naredi mesta privlačnejša. Vse našteto lahko dosežemo s sorazmerno nizkimi stroški – lahko se financira celo samo! Vendar pozor – slabo upravljanje parkiranja lahko po drugi strani povzroči preobremenjen javni prostor, manjši dostop do trajnostnih potovalnih načinov, manjšo prometno varnost in mesta po meri avtomobila.

Projekt Push&Pull je zato razvil več pomembnih priporočil, s pomočjo katerih boste lahko zasnovali uspešen sistem upravljanja parkiranja.

- Upravljanje parkiranja naj bo načrtovano strateško**

Nikakor zgolj ne obdavčite ali zaračunajte parkiranja. S celovitim upravljanjem parkiranja lahko dosežete veliko več: pridobite sredstva, zmanjšate število neželenih voženj, izboljšate dostopnost, vplivate na potovalne navade in stopnjo motorizacije, pridobite javne površine. Vključite upravljanje parkiranja v vašo Celostno prometno strategijo in si zastavite cilje!

- Izvajajte ukrepe prisile IN vzpodbude**

Prisila pomeni zmanjšanje privilegijev, ki so jih trenutno deležni avtomobili: na primer razširitev območja plačljivega parkiranja, povišanje cen parkiranja, uvedba plačljivega parkiranja za stanovalce. Ti ukrepi so pogosto nezaželeni, vsaj na prvi pogled.

Ko ukrepe prisile združimo z ukrepi vzpodbude slednji olajšajo uvedbo prvih in izpostavijo njihove pozitivne posledice. Ukrepi vzpodbude so na primer izboljšan javni potniški prevoz, nove kolesarske steze in parkirišča za kolesa, enostavnejši sistem parkiranja, upravljanje mobilnosti. Najboljša je sočasna izvedba ukrepov prisile in ukrepov vzpodbude.

- Poraba sredstev iz parkirnin naj bo smotrna in vidna**

Vsako "Push&Pull mesto" je uvedlo tako imenovan sistem navzkrižnega financiranja (ang. "core funding mechanism"). To pomeni, da bo vsaj delež sredstev, zbranih s parkirnimi, namenjen izključno za financiranje stroškov upravljanja in vzdrževanja sistema parkiranja (npr. zaposleni, infrastruktura, tehnologija) in izvedbi ukrepov vzpodbud ter pogosto tudi proračunu mesta. Če je proces porabe sredstev transparenten in dobro komuniciran, lahko javnost hitro vidi velike prednosti, ki jih prinese celovito upravljanje parkiranja.

Source: Municipal Mobility Company of the City of Ghent

Poraba sredstev iz parkirnin v Genu za leto 2015

• Izboljšajte in razširite!

Vsa mesta so začela z relativno majhnimi sistemi upravljanja parkiranja. Tista, ki so upravljanje parkiranja uvedla že pred desetletjem ali več, so vsa po vrsti razširila območja in izboljšala tehnike upravljanja, v njih postaja upravljanje parkiranja strateško orodje za upravljanje mobilnosti. Dober primer zapisanega je [mesto Gradec v Avstriji](#), ki je na tem področju aktivno že od leta 1979.

Gent: izjemen primer dobre prakse

Gent (E: Ghent, F: Gand)

MOBILITEITSPLAN GENT

Strategische mobiliteitsvisie

Mobiliteit als motor voor een duurzame en bereikbare stad

Izsek iz načrta za zmanjšanje tranzitnega prometa v mestu (v originalu Circulation plan) mesta Gent –

Gent (Nizozemska) vsekakor navdihuje s svojo lepoto, energijo, zgodovino in gostoljubnostjo, hkrati pa je vir navdaha tudi zato, ker je celovito in strateško upravljanje parkiranja premaknil na povsem novo raven. Leta 2012 je mestna uprava združila oddelka za upravljanje parkiranja in upravljanje mobilnosti ter ustanovala t.i. [Podjetje za mobilnost](#) (Mobiliteitsbedrijf). Novi direktor je uspešno integriral dve popolnoma različni stroki in v nekaj letih podvojil število zaposlenih (trenutno okoli 160). Podjetje je v 100 % lasti mesta in ima do mesta določene odgovornosti, hkrati pa lahko prosto razpolaga s svojimi sredstvi, katerih večji delež predstavlja prav parkirnine. Tak ustroj ima več pomembnih prednosti:

- nastavno in hkrati strateško vlaganje v izboljšanje trajnostne mobilnosti;
- skladnost pristopov in zbiranja ter analize podatkov;
- integrirano upravljanje dveh področij, ki sta v večini mest vodenici kot ločena oddelka;
- samostojnost podjetja zagotavlja kontinuiteto skozi županske mandate, s čimer sta omogočena dolgoročno načrtovanje in ukrepanje.

V nadaljevanju navajamo nekaj njihovih dosežkov:

- Izdelava podrobne Celostne prometne strategije (CPS, ang. Sustainable Urban Mobility Plan) z zelo ambicioznimi cilji ([prenos dokumenta v Nizozemščini, 27MB](#)).
- Nov parkiri režim (tudi del prej omenjene CPS), s katerim se je skoraj podvojilo število plačljivih parkirnih mest in popolnoma moderniziral sistem (ta je sedaj popolnoma digitaliziran in je uporabo papirja zmanjšal na minimum).
- Priprava načrta za zmanjšanje tranzitnega prometa v mestu (v originalu Circulation Plan), ki bo v celoti izveden letos spomladi in bo podvojil že danes obsežno pešconco v centru mesta ter velik del osrednjega dela mesta razdelil na ločena območja, med katerimi bo onemogočen tranzitni promet za avtomobile. Omenjena območja bodo namreč dostopna le z obvozne mestne ceste. Cilji načrta so odprava avtomobilskega tranzitnega prometa v mestu, znatno povečanje deležev hoje, kolesarjenja in uporabe javnega potniškega prevoza ter ponovna pridobitev javnih odprtih površin.
- Obsežen program t.i. živilih ulic (ang. living streets) tudi pomembno prispeva k ponovni pridobitvi javnih odprtih površin in njihovemu (pre)urejanju. V program se lahko za začasno preureditev prijavijo prebivalci katerekoli ulice v mestu.
- Na področju kolesarjenja Gent stremi k uresničitvi še enega ambicioznega cilja – zagotoviti parkirno mesto za kolo največ 100 m stran od katerekoli stanovanjske enote.
- Vse našteto mesta ne stane niti en cent – nasprotno, leta 2015 je Podjetje za mobilnost v mestni proračun prispevalo kar 6 milijonov evrov – in ta znesek bo v naslednjih letih zaradi širitve območja plačljivega parkiranja predvidoma še višji.

Dobili primeri iz drugih P&P mest

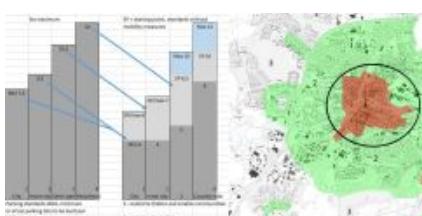

Diagram in karta iz parkirnih standardov mesta Örebro – Klikni za večjo sliko

Gent je bil izbran za predstavitev celotnega sistema upravljanja parkiranja v mestu, ki je bil partner v projektu, vendar so tudi druga sodelujoča mesta uvedla pionirske ukrepe. Nekaj primerov je navedenih v nadaljevanju.

Örebro (Švedska) je hitro rastoče (dober 1 % na leto) mesto, ki želi zmanjšati odvisnost od avtomobila predvsem v novih razvojnih območjih. V ta namen je mesto korenito prenovilo parkirne standarde: na splošno so bile zmanjšane minimalne zahteve in uvedeni maksimalni parkirni standardi. Uvedene so bile tudi skupne garaže namesto posameznih garaž ob posameznih hišah, kar pomeni spodbudo za uporabo JPP, kolesarjenja in hoje.

Nottingham (Velika Britanija) je prvo mesto v državi in Evropi, ki je uvedlo t.i. [Workplace Parking Levy](#): vsako podjetje, ki ima več kot 10 parkirnih mest za zaposlene, mora mestu letno plačati slabih 400 evrov za vsako parkirno mesto. Sprejemljivost ukrepa je bila povečana s porabo zbranih sredstev (trenutno okoli 8 milijonov evrov na leto) za vidne izboljšave JPP in izgradnjo dveh novih linij tramvaja.

Nove parkirne cone in tarifni sistem v Tarragoni

Nove romunske smernice za upravljanje parkiranja

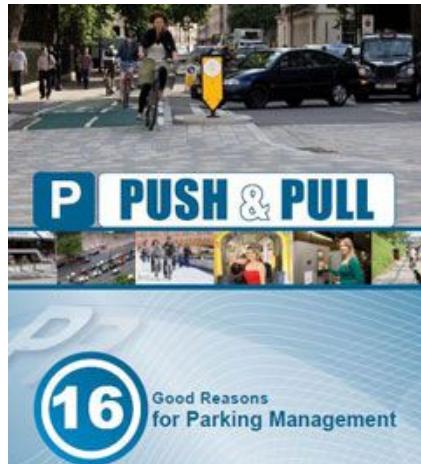
Dve romunski mesti, Bacau in Iasi, bosta v prihodnosti lažje delali s pomočjo novih smernic, [Romanian parking guidelines](#), razvithih v okviru projekta Push&Pull. Smernice so pilotni primer za vse evropske države, kjer smernic za upravljanje parkiranja še nimajo. Bacau in Iasi sta tako postali vodilni mesti v Romuniji na področju uvajanja celovitega upravljanja parkiranja.

Tarragona (Španija) je dodatno omejila dostop v staro mestno jedro, uvedla nov tarifni sistem in zgradila nove parkirne hiše na robu mestnega središča. Ti ukrepi so znižali povprečno zasedenost parkirnih mest z 99 % na okoli 80 %, kar je pomembno zmanjšalo količino prometa zaradi iskanja parkirnega mesta in posledično povečalo število obiskovalcev, ki v mestno jedro pridejo peš (sistem "Park and Walk"). Več podrobnosti v opisu aktivnosti.

Ljubljana (Slovenija) je v projektu sodelovala z novo lokacijo dveh fakultet Univerze v Ljubljani. Fakulteti sta se pred kratkim preselili na novo lokacijo z izjemno dobrimi pogoji za dostop z avtomobilom. Kljub temu je bilo na fakultetah tekom projekta uspešno uvedeno plačevanje parkirnine za zaposlene, s čimer sta fakulteti začeli proces upravljanja parkiranja in vpeljali navzkrižno financiranje. Slednje je bilo prepoznamo kot dobra praksa in vpeljano tudi v več drugih slovenskih mestih (npr. v Škofji Loki). Podoben prenos prakse se je zgodil tudi na Švedskem, kjer je Jönköping prevzel pristop iz Örebroja. Nedvomno bodo tem mestom sledila še mnoga druga.

Krakov (Poljska) je izvedel cel "Push&Pull" paket: znatno je povečal območje plačljivega parkiranja, odstranil številna parkirna mesta. Pridobljen javni prostor in prihodki iz parkirnin je uporabil za ureditev prijetnejšega mestnega okolja in povečanje površin za hojo, postavili so več kot 1000 [stojal za kolesa](#), izvedli več promocijskih kampanj na temo mobilnosti in parkirno politiko vključili v mestno trajnostno prometno politiko.

Viri projekta Push&Pull and platforme EPOMM

Eden od mnogih koristnih virov, izdelanih v okviru projekta Push&Pull

Priporočamo vam, da vsaj preletite gradiva na naslednjih povezavah (v angleščini), ki ponujajo podrobnejše informacije o predstavljeni temi: [novosti s področja upravljanju parkiranja](#) in [integracija prostorskega planiranja in upravljanja mobilnosti](#).

V okviru projekta Push&Pull je bilo izdelanih več uporabnih gradiv, od katerih so nekatera prevedena v kar 18 jezikov:

- 3-minutni uvodni [video](#)
- Brošura: 16 dobrih razlogov za upravljanje parkiranja
- [Katalog](#) primerov dobrih praks upravljanja parkiranja
- [Katalog](#) preizkušenih ukrepov upravljanja mobilnosti, ki so lahko financirani s sredstvi iz parkirnin
- [Zaključno poročilo projekta Push&Pull](#), ki predstavlja dober pregled projektnih aktivnosti
- [8 zgoščenih opisov aktivnosti vseh 8 sodelujočih mest](#), ki opisujejo način uvedbe sistemov navzkrižnega financiranja ("core funding mechanism")
- Učni načrt s podpornimi [gradivi za izvedbo izobraževanj](#) za 7 različnih s parkiranjem povezanih tematik

Tri konference

Vabimo vas, da se udeležite naslednjih dogodkov:

- Naslednja konferenca ECOMM bo potekala v Maastrichtu na Nizozemskem od 31. maja do 2. junija. Oblikanje programa se zaključuje, [pred-registracija](#) je že odprta. Registracija bo uradno odprta v prihajajočih tednih.
- 4. Evropska konferenca o Celostnih prometnih strategijah bo potekala 29. in 30. marca v Dubrovniku na Hrvaškem. [Program](#) in [registracija](#) sta že na voljo. Opozorilo – rok za prijavo je 3. marec; tudi konferenčne cene nastanitev veljajo le do takrat! Udeležba na konferenci je brezplačna, z udeležbo v [kratki anketi](#) o Celostni prometni strategiji v vašem mestu pa se lahko potegujete za brezplačno pot na konferenco.
- Čez dober mesec, 20. in 21. marca, bo na Dunaju v Avstriji potekala [4. Evropska konferenca o tovornem kolesarjenju](#). Zgodne prijave so odprte ([registracija](#)) do 20. februarja. Program prinaša bogat nabor izkušenj o hitrem širjenju tovomega kolesarjenja, njegovi stroškovni učinkovitosti, hitrosti in zanesljivosti ter najnovejšem razvoju (npr. električna tovorna kolesa, IT).

Za več dogodkov obiščite [EPOMM-ov koledar](#).

